

zaPAU

Nie sieją ani żną

Kolejna powódź stulecia, która właśnie przeszła przez Polskę wywołała – co zrozumiałe – falę gniewu i utyskiwań na słabe przygotowanie naszego państwa do sprostania nieszczęściu. Dostało się wszystkim, od władzy lokalnej, przez całą hierarchię, aż do władzy najwyższej, państwowej. Jednym z koronnych tematów są oczywiście zaniedbania w infrastrukturze przeciwpowodziowej. Okazuje się, że z przewidzianych na ten cel po ostatniej powodzi stulecia w 1997 roku 30 miliardów złotych, nasze państwo wydało tylko 10 miliardów, a więc zaledwie trzecią część. Okrągła suma 20 miliardów pozostała w państwowej kasie. Kto winien? Nieudolne władze lokalne, ekologdzy, ustawa o zamówieniach publicznych, Sejm, Rząd... Rozliczyć, wyrzucić, do prokuratora!

Zastanawia mnie jednak dlaczego nikt nie spojrzął na problem od strony bilansu ekonomicznego. Nie zostały jeszcze oszacowane straty związane z kataklizmem, ale trudno jednak przypuścić, aby przekroczyły sumę 20 miliardów. Podejrzewam nawet, że prawie na pewno nie będą wyższe niż, powiedzmy, 10 miliardów. Jeżeli ta ocena jest poprawna, to znaczy, że nasze państwo jest „do przodu” o 10 miliardów złotych. W skali wieloletniego budżetu to niewiele, ale jednak cieszy. Może więc należy – zamiast odsądzać od czci i wiary – nagrodzić ministrów i urzędników za to, że wydawali pieniądze opieszale. Odznaczyć ekologów, którzy protestowali przeciw inwestycjom hydrologicznym.

Zdaję sobie sprawę, że takie chłodne rozumowanie ekonomiczne może doprowadzić do szału ludzi, którym powódź zabrała dorobek, czasem całego życia. Ale chociaż wszyscy im współczujemy i uznajemy ich prawo do żalu, rozpacz i desperacji, a także do odszkodowań, to jednak pozostaje ważne pytanie, do jakiego stopnia w ogóle jest możliwe CAŁKOWITE zabezpieczenie przed kataklizmami tych rozmiarów. Myślę wręcz, że wszyscy zgodzimy się iż jest to niemożliwe. Wobec tego problem nie w tym, aby uchwalić – pod wpływem chwili – następne wydatki budżetowe na ten cel, lecz raczej aby jeszcze raz przeemyśleć priorytety: gdzie są punkty krytyczne, co jest naprawdę niezbędne i jak zorganizować skuteczny system ostrzegania, a także szybkiej interwencji w razie nagłej potrzeby. I może raczej – na przykład – utworzyć dużą rezerwę na pokrycie ewentualnych strat niż wydawać pieniądze na wątpliwe inwestycje.

Wiele lat temu uczestniczyłem we Mszy św. w Genewie, gdzie akurat czytany był fragment Ewangelii św. Mateusza o ptakach podniebnych, które „nie sieją ani żną i nie zbierają do spichlerzy, a Ojciec wasz niebieski je żywi”. Słuchając tego znanego fragmentu, cały czas zastanawiałem się jak ksiądz w kazaniu wytłumaczy to SZWAJCAROM, znanym z zapobiegliwości.

To co usłyszałem wzbudziło mój podziw i zapamiętałem do dziś. Ksiądz powiedział: nie chodzi o to, aby zupełnie nie myśleć o przyszłości. Chodzi o to, aby człowiek nie próbował zabezpieczyć się przed WSZYSTKIMI nieszczęściami, jakie mogą go spotkać. Takie próby oznaczają bowiem, że człowiek próbuje się zrównać z Panem Bogiem. Co jest nie tylko grzechem, ale i głupotą.

Warto więc zabezpieczać się przed powodzią i innymi kataklizmami. Ale zdrowy rozsądek także warto zachować.

A gdyby jeszcze dopuścić do głosu naukę...

ABBA
31 maja 2010

rys. Adam Korpak

PAUza Akademicka – www.pauza.krakow.pl – Tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego.

Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Aleksander Koj, Stanisław Rodziński, Adam Strzałkowski, Andrzej Szczekliak, Piotr Sztompka, Jerzy Vetulani, Jerzy Wyrozumski, Franciszek Ziejka.

Redakcja: Marian Nowy – redaktor naczelny, Andrzej Kobos – z-ca redaktora naczelnego, Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny, Witold Brzoskowski – fotoskład.

Adres dla korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17; e-mail: pauza@pau.krakow.pl
Oczekujemy na artykuły do 6 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Subskrypcja: bezpłatną elektroniczną prenumeratę PAUzy można zamówić wysyłając e-mail na adres: pauza@pau.krakow.pl